

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 10P/47/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614207095
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5614207095.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Evou Uličnou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti Z. - H., nar. XX. X. XXXX a X., nar. XX. X. XXXX, obidve bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov: H. S., nar. XX. X. XXXX, bytom J. Q., V. XXX/X a X. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom O. X, t. č. bytom J. Q., I. XXX/XXX, o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného sa zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 11. 8. 2014, doplneným dňa 24. 11. 2014, sa otec maloletých detí Z., H. U. X., domáhal zníženia výživného na maloleté deti na sumu 30 eur mesačne na každé, od 1. 8. 2014. V návrhu uviedol, že je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nedávno prišiel z výkonu trestu, má veľký problém zamestnanie si nájsť. Na živobytie si zarába zberom druhotných surovín, čo ledva postačí na krytie jeho životných nákladov. Je poberateľom dávky v hmotnej núdzi.

Matka maloletých detí s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasila.

Kolíznym opatrovníkom maloletých detí ponechal rozhodnutie na úvahe súdu. Poukázal na to, že zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí.

Otec maloletých detí pri výsluchu na súdnom pojednávaní uviedol, že návrh si podal z dôvodu, že okrem dávok v hmotnej núdzi si zarába len zberom druhotných surovín. Uvedeným spôsobom si zarobí priemerne 5 eur týždenne. Dávky v hmotnej núdzi poberá vo výške 60 eur mesačne. Býva u priateľky, ktorej na bývanie neprispieva. V čase posledného rozhodovania mal prísľub práce, ktorú aj dostal. Od 11. 11. 2014 je práceneschopný, od januára by mal dostávať aj príspevok 37 eur mesačne. Je vyučený kuchár. Má problém so získaním práce, nakoľko v minulosti už bol 3 krát súdne trestaný, a to za krádež, zanedbanie povinnej výživy a marenie výkonu úradného rozhodnutia. Viac ako 4 roky nerobil v odbore, v ktorom je vyučený. Robil pomocné stavebné práce. Z výkonu trestu sa vrátil 28. 6. 2014. Majetok nevlastní.

Matka maloletých detí pri výsluchu na súdnom pojednávaní uviedla, že poberá celkové príjmy v sume 260 eur mesačne, ktoré pozostávajú z náhradného výživného vo výške 100 eur, dávok v hmotnej núdzi vo výške 90,80 eura a prídavkov na deti. Na ďalšie dieťa je jej vyplácané výživné 50 eur mesačne. Byva v spoločnej domácnosti s deťmi v rodinnom dome. Mesačne uhrádza na elektriku 80 eur, na plyn 50 eur, na vodu 20 eur, na televíziu 5 eur. Deťom uhrádza poisťné vo výške 15 eur mesačne na každé z detí. Zakupuje ešte aj uhlie a drevo na kúrenie. Doposiaľ sa nezamestnala, nakoľko by musela byť v práci od rána do večera, avšak deti sú ešte malé. Maloletá H. je žiačkou 5. triedy základnej školy. Do školy chodí autobusom, kde je výdavok 3,60 eura týždenne, stravuje sa v škole, kde je výdavok 3 eurá mesačne. Je zdravá, pravidelne neužíva žiadne lieky. Záujmovej činnosti sa nevenuje. Maloletý X. je žiakom 4. triedy základnej školy. Na cestovné mu vznikajú výdavky 3,60 eura mesačne, na stravu v školskej jedálni 3 eurá mesačne, na lieky 20 eur kvartálne. Venuje sa futbalu, v súvislosti s čím vznikajú len výdavky na výstroj. Otec sa s deťmi vôbec nestretáva, vyživovaciu povinnosť si naposledy dobrovoľne splnil v septembri 2014.

Okrem výsluchu rodičov súd vykonal vo veci dokazovanie aj listinnými dôkazmi, a to rozhodnutím Úradu práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš o priznaní dávky v hmotnej núdzi, lustráciou rodičov v databáze Sociálnej poisťovne, správami Úradu práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 1T/41/2013 a obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 10P/116/2009, zistiť nasledovný skutkový stav:

Naposledy bolo o výživnom na maloleté deti rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 27. 5. 2009, č. k. 10P/116/2009-31, ktorým bola schválená dohoda rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. V dohode sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletých detí sumou 50 eur mesačne na každého, od 27. 4. 2009. V čase rozhodovania súdu mal otec 2 vyživovacie povinnosti, bol nezamestnaný, nepoberal žiaden príjem, nebol evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Mal prísľub práce. Matka v čase posledného rozhodnutia žila v spoločnej domácnosti so svojou starou matkou, poberala opatrovateľský príspevok vo výške 99,05 eura mesačne, mala 3 vyživovacie povinnosti. Maloletá H. navštevovala materskú školu, maloletý X. bol s matkou doma.

Otec je v súčasnosti nezamestnaný, od 29. 6. 2014 je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Od 1. 8. 2014 je poberateľom dávok v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eura mesačne. Má 2 vyživovacie povinnosti.

Matka maloletých detí je nezamestnaná, evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 19. 10. 2010. Je poberateľkou dávok v hmotnej núdzi, ktorých priemerná mesačná výška za rok 2014 predstavovala 104,23 eura, aktuálne od septembra 2014 predstavuje 90,80 eura mesačne.

Trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 28. 11. 2014, sp. zn. 1T/41/2013, bol otec uznaný za vinného za prečin zanedbania povinnej výživy, ktorého sa mal dopustiť tak, že neplatil výživné od 11. 7. 2011 do 8. 10. 2011 a od 8. 4. 2012 do 8. 1. 2013, o prácu sa vážne nezaujímal, peniaze míňal na alkohol a tak dlhuje na výživnom 1200 eur, pričom uvedeného skutku sa dopustil aj napriek tomu, že už bol za prečin zanedbania povinnej výživy odsúdený. Uvedený trestný rozkaz doposiaľ nebol doručený otcovi.

Podľa § 163 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, v znení účinnom od 1. 7. 2013, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd návrh otca na zníženie výživného zamietol, nakoľko nemal preukázanú jeho dôvodnosť. Dôvodom na zmenu rozhodnutia o výživnom môže byť len zmena pomerov, ku ktorej došlo od predchádzajúceho rozhodnutia. Musí sa pritom jednať o kvalifikovanú zmenu pomerov, t. j. o zmenu pomerov, ktorá je zásadnejšieho charakteru a je dlhšie trvajúca. Z vykonaného dokazovania však súd nemal preukázanú takú zmenu pomerov na strane otca, ani maloletých detí, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. V čase posledného rozhodovania súdu otec nepoberal žiadny príjem, hoci aj predpokladal, že v krátkej dobe by tento príjem poberať mal, v súčasnosti otec poberá príjem z dávok v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eura mesačne a zo zberu druhotných surovín vo výške priemerne 20 eur mesačne. Hoci aktuálny príjem otca nedosahuje ani výšku súdom naposledy určeného výživného, je potrebné uviesť, že otec si svoju súčasnú situáciu zapríčinil sám, preto nemôže byť vyhodnotená na úkor maloletých detí. Otec je vyučený kuchár-čaišník, preto mal súd za to, že ak by sa zamestnal v pracovnom pomere, poberal by aspoň minimálnu mzdu, ktorá by mu nepochybne umožňovala platiť naposledy určené výživné. Pokiaľ aj otec poukazoval na to, že má problém so získaním zamestnania z dôvodu jeho predchádzajúcich odsúdení, opätovne sa jedná o skutočnosť, ktorú si otec zapríčinil sám, čo nemôže byť vyhodnotené v neprospech maloletých detí. Plnenie si vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom je základnou povinnosťou rodičov, ktorú nie je možné prenášať výlučne na jedného rodiča. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že hoci je otec od 11. 11. 2014 práceneschopný, teda aktuálne nie je spôsobilý pracovať, z výkonu trestu odňatia slobody sa vrátil už 28. 6. 2014, teda mal dostatočný čas na to, aby si prácu zabezpečil a v prípade, že by sa tak bolo stalo, by počas obdobia práceneschopnosti poberal nemocenské, ktoré by mu opätovne umožňovalo prispievať na výživu maloletých detí doposiaľ určeným výživným. Navyše, otec nie je viazaný na výkon práce v mieste svojho bydliska, nakoľko nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti, môže sa teda uchádzať o prácu aj mimo okresu J. Q., príp. mimo územia Slovenskej republiky. Je tiež potrebné uviesť, že výdavky na maloleté deti sa oproti naposledy posudzovanému stavu neznižili, naopak, maloleté deti sú o takmer 6 rokov staršie, obidve navštevujú základnú školu, s čím nepochybne súvisí zvýšenie výdavkov na ich výživu.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovaným zákonným ustanovením tak, že ich náhradu účastníkom konania nepriznal, nakoľko konanie bolo možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.